

Eerste winterprik en al vrees voor stroomtekort

Het Laatste Nieuws* - 08 Nov. 2016

Door stilliggende kerncentrales, weinig wind en de eerste winterprik schiet de stroomprijs op de groothandelsmarkt de hoogte in omdat elektriciteit schaarser wordt. Of er een stroomtekort dreigt? "We moeten alert blijven", zegt minister Marie Christine Marghem (MR). Haar coalitiepartners dringen aan op een plan.

De prijs voor elektriciteit is maar liefst twintig keer zo hoog geklommen dan normaal. Op de groothandelsmarkt telden klanten gisteravond tussen 18 uur en 19 uur niet minder dan 678 euro per megawattuur neer. Vanavond geldt een prijs van 580 euro. "Uitzonderlijk", bevestigt Marleen Vanhecke van netbeheerder Elia. "Er liggen momenteel dan ook twee kerncentrales stil in België en ook in Frankrijk zijn er een aantal out (zie kader rechts). Bovendien is er een koudegolf met weinig wind tot woensdag. En dan speelt de wet van vraag en aanbod", weet Vanhecke.

In ons land draaien de kerncentrales Doel 3 en Tihange 1 niet. Daar is een gepland onderhoud aan de gang. Maar ook alternatieve energie levert momenteel weinig op. Zonnepanelen zijn in de winter maar goed voor een rendement van 3 procent en ook de windmolens laten het even afweten. Importeren dan maar? In Frankrijk zijn er vijf reactoren langer uit dan gepland. Zij starten pas op 31 december weer op. In december gaan er nog eens vier bijna een maand offline voor veiligheidstests. De prijs klimt in Frankrijk trouwens nog een pak hoger dan hier, met gisteren 874 euro en vandaag 850 euro per megawattuur.

Het zijn vooral grote bedrijven die dieper in de portemonnee moeten tasten. Zij hebben vaak contracten die dag per dag of kwartaal per kwartaal lopen dat terwijl particulieren doorgaans een vaste prijs hebben voor een langere periode. "Er hoeft niet meteen een negatief gevolg te zijn voor de consument", werpt CD&V-energiespecialist Robrecht Bothuyne op. "Er zijn immers ook periodes met negatieve prijzen voor energie, bijvoorbeeld bij een lage vraag en hoge productie uit zon en wind. Die worden ook niet onmiddellijk doorgerekend."

Ook het licht dreigt niet meteen uit te vallen, benadrukt Elia. De hoogspanningsbeheerder is wel extra waakzaam, klinkt het. Daarnaast worden er geen onderhoudswerken aan het net uitgevoerd. "We moeten alert blijven", werpt ook minister Marghem op. Momenteel hebben we in ons land nog 1.750 megawatt op overschot, stelt Egbert Lachaert (Open Vld).

Zowel N-VA, Open Vld als CD&V dringt erop aan dat minister van Energie Marghem nu snel werk maakt van het al lang beloofde energieplan, dat ons de komende jaren uit het donker moet houden. Zeker wanneer de kerncentrales sluiten in 2025. "Wat nu gebeurt, is een signaal voor de beleidsmakers", vindt Bothuyne. "Dit is immers een voorbeeld van wat kan gebeuren bij ondoordacht energiebeleid: er is nood aan nieuwe capaciteit om de oude nucleaire centrales te vervangen."

CD&V legt de deadline daarbij op de zomer van 2017 om over het hele land tot een energiepact te komen. Voor Open Vld moet het sneller gaan. "Eind dit jaar moet de minister een plan hebben om over negen jaar van kernenergie af te geraken en onze energie-infrastructuur aan te passen."

N-VA heeft de indruk dat Marghem de energiepacten van de regio's afwacht om met een eigen plan te komen. "Maar iedereen kan zien dat er in de toekomst een probleem opduikt van bevoorradingszekerheid - los van hoe de gewestelijke energiepacten er zullen uitzien", werpt Andries Gryffroy op. Voor hem moet Marghem vooral vaart zetten achter een aangepast plan voor de zogenaamde 'strategische reserve'. Dat is een reservepotje aan energiec capaciteit. Het huidige plan daarover loopt na deze winter af.